

(DUBEN 2015)

TROJSKÁ ZOO OBŘÍCH KORPORACÍ

OBSAH

- ▶ 1 Úvodník
- ▶ 3 demonstrace TTIP
- ▶ 5 Starosta v Prádelně
- ▶ 6 Odpor proti TTIP roste
- ▶ 7 Paroz v Uničově
- ▶ 8 špatný VTTIP
- ▶ 9 Tisková konference STOP TTIP
- ▶ 10 Prodejní akce družstev
- ▶ 11 kázání Jana Husa
- ▶ 12 Týden udržitelného rozvoje
- ▶ 14 Klinika žije
- ▶ 15 Seminář SPaS: Kapitalismus v Africe
- ▶ 16 Naočkovaní poslanci
- ▶ 17 Participativní rozpočet v našem okolí
- ▶ 18 Ohlasy
- ▶ 20 Tiráž a kontakty

Svoje připomínky, názory, komentáře, prosím posílejte na tuto e-mailovou adresu:

zpravodaj-az@seznam.cz

Utajeně dojednávané smlouvě Transatlantické obchodní a investiční partnerství (TTIP) mezi USA a EU se hovoří jako o trojském koni nadnárodních korporací. Ve skutečnosti však nejde jen o obchod a investice, o odstranění netarifních bariér, o další prohloubení volnosti trhu na severních březích Atlantiku. Ve skutečnosti je její smysl daleko širší. Kráčí o geopolitický víceúčelový nástroj s dopady na ideologii, politiku, ekonomiku, ekologii, právo, sociální sféru, veřejný prostor, občanská práva a svobody. Není to jen trojský kůň, je to hned celá trojská zoo velkých nadnárodních korporací, přesněji jejich majitelů a manažerů, a jejich politických vyslanců podporovaná spřízněnými mediálními a odbornými kruhy.

Nejvíce se na TTIP kritizují rizika uvolnění předpisů týkajících se ekologie, zemědělství a potravinářství, které by se mohly promítnout do zhoršení kvality potravin a zdraví obyvatel, dále je varováno před ztrátou statisíců či milionu pracovních míst a oslabení pracovního práva, což sníží kvalitu života zaměstnanců a oslabí jejich vyjednávací pozici v pracovních záležitostech, a třetí nejčastější výtkou je kritika snah o rozšíření arbitrážní doložky ISDS a tedy přesměrování sporů mezi firmami a státy od soudů k arbitrážím a ohrožení pravomocí demokratických institucí na úkor dosahování budoucích zisků soukromých firem. Obavy jsou ale i o to, aby TTIP neobsahovala i prvky veřejností před pár lety smetené smlouvy ACTA se šmírovacím mechanismem státu vůči občanům a přemrštěnou ochranou autorských práv.

TTIP ovšem znamená více. Je součástí baterie podobných smluv minulých (NAFTA) a současných (TTP, CETA), nejkomplexnějším takovým smluvním průmětem neoliberální ideologie do života společnosti.

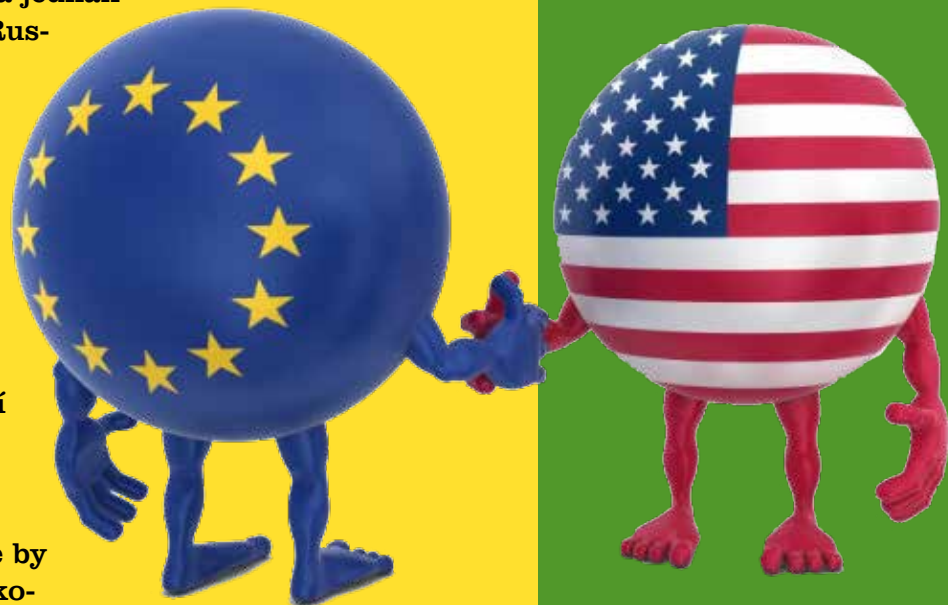
Velký kapitál své vykořisťovatelské metody posiluje ve fázi rozdělování výsledků práce výroby a služeb tím, že zvyšuje masu a míru vykořisťování a nátlak na vykořisťované, a rozšiřuje je do fáze spotřeby, kdy konzument nedostává to, co si myslí, že si zakoupil, a do oblasti politických práv, aby znemožnil občanům demokratickou obranu proti vykořisťování. TTIP je rovněž krokem k dělení světa: Má odtrhnout Evropskou unii od Ruska a Číny. Zejména od Ruska, které je pro průmyslově vyspělou Evropu, její zpracovatelská odvětví a pro zajištění energetické

kých potřeb hlavním dodavatelem surovin. Bez nich, resp. bez dodávek uzavřených ve výhodné partnerské atmosféře, bude oslabena pozice EU a evropských výrobců – a to především vůči konkurenci firem řízených z USA. Proto je zde krize na Ukrajině, kdy její počátky jasně ukazují, kde hledat její autory, a dlouhodobá protiruská hysterie jednak zveličující podíl Ruska na konfliktu a jednak dezinterpretující historické vztahy Ruska a Evropy. Třetím faktorem, který politika USA sleduje, je záchrana dolaru jako světové rezervní měny, resp. prodloužení agónie této role, která dovoluje USA vykořisťovat ostatní státy odkláněním jejich prostředků přes tiskárny dolarů a Fed pod kontrolu amerických hospodářských a politických kruhů. TTIP by v tomto posílila firmy sídlící v USA, ale vyrábějící kdo ví kde, na evropském trhu půl miliardy v průměru silných spotřebitelů s velkými kupními rezervními zdroji, arbitráže by dále ochromily politicky, právně a ekonomicky slabší, tj. jiho- a východoevropské státy, jejich veřejnou sféru a rozpočty a přiblížily je sociálnímu rozvratu a politickému extrémismu.

Smlouva TTIP je tak důležitou součástí širšího tažení, kde si na velké zisky brousí zuby obzvláště zbrojařské koncerny, farmaceutické, chemické a potravinářské firmy, finanční skupiny atd. Jejich myšlení je ovšem zdegenerované. Prodlužují a násobí konání, které je zavedlo do nynější vypjaté situace, kdy jim již nestačí dosavadní míra vykořisťování dostatečně rozevírající nůžky mezi chudými a bohatými, ale vysáváním zdrojů střední třídy dávají vykořisťování forsáž, aniž by si ale uvědomily, že tím překračují reprodukci těchto zdrojů a po jejich likvidaci dojde k tvrdému nárazu. Místo toho, aby společenskou ovci krmili a opakovaně stříhali, tak z ní kůži jednorázově zaživa sedrou a zabijí ji. Chybějící moudrost vědomí vykořisťovatelů o nezbytnosti regulací a brzd na kulaté, tudíž velikostně a zdrojově limitované Zemi, se přitom zákonitě projeví na stavu životního prostředí. Nastanou lokální ekologické katastrofy, jejichž příčina bude daleko zřejmější a pochopitelnější, než třeba složité mechanismy globálního oteplení. Nakonec (chybějící/nadměrná) voda a škodlivý vzduch vykonají tu práci, kterou nedokázali příslušníci údajného Homo sapiens sapiens a jejich demokratické státy a občanská společnost. Zdali to bude konečná, či jen přestupní zastávka k novému společenskému řádu, bude záležet na tom, kolik v populaci zůstane za zhruba 25 až 50 let inteligentních a morálních lidí schopných vnímat a analyzovat souvislosti a vytvářet nové koncepty s udržitelnými strukturami, vztahy a s účinnými zpětnými vazbami a nanejvýš zodpovědnostmi, poněvadž jakýkoli bezuzdný systém v konečném prostoru vede k zániku. K řešení je třeba jak inteligence, tak morálky, ani jedno samo nestačí, musí se to moudře skloubit. ◀

Karel Růžička

SVĚT NENÍ NA PRODEJ

► Na demonstraci proti TTIP

Nejen již tradiční triáda nebezpečí, která může přinést utajeně vyjednávaná smlouva o transatlantickém obchodním a investičním partnerství mezi USA a EU – ohrožení potravinářských, zemědělských a ekologických standardů, zánik pracovních míst a omezení práv zaměstnanců a arbitrážní doložka ISDS –, ale i zprávy o kritickém postoji komisi a výborů EP ke smlouvě, odsouzení kapitalismu a úvahy a výzvy o dalším pokračování boje proti smlouvě zaznívaly na demonstraci proti TTIP, která se uskutečnila 18. dubna v Praze na nám. 14. října v rámci mezinárodní Dne proti TTIP. Na Smíchov dorazilo přes 350 lidí, přičemž asi padesátku tvořili aktivisté neformálního žižkovského komunitního centra Klinika, z velké části příznivci anarchistických sdružení, kteří se také postarali o hudební složku následujícího průvodu na Palachovo náměstí.

Úvod patřil Adéle Zicháčkové (Stop TTIP), která TTIP charakterizovala jako nástroj na posílení nadnárodních korporací a prosazení jejich zájmu o maximální liberalizaci trhu. Obětí mají být předpisy na ochranu životního prostředí, sociální a zaměstnanecká práva, mj. zaručená minimální mzda či dovolená, ale také veřejné služby, které by mohly být privatizovány. Konfrontovala

sliby zastánců TTIP o vzniku pracovních míst s realitou dopadů obdobné smlouvy NAFTA mezi USA, Kanadou a Mexikem, kvůli níž přišlo o živobytí mnoho mexických farmářů. Podtrhla, že odpor proti TTIP dokládá, že smlouva není dobrá. Oponenti by ovšem neměli zůstat jen u prohlášení, nýbrž zakládat alternativní a solidární struktury, rozvíjet občanský vzdor a brát si zpět své právo rozhodovat o sobě.

Informaci, že evropské odbohy veřejných služeb vidí TTIP jako ohrožení pracovního práva, sdělila předsedkyně Odborového svazu zdravot-

nictví a sociální péče Dagmar Žitníková. Odsoudila snižování kvality života občanů s tím, že společnost musí být formována a fungovat ve prospěch většiny, nejen pro elity.

O práci by při uvedení TTIP do praxe mohlo přijít až milion lidí a mzdy by mohly klesnout až o pětinu, varoval Radim Hejduk (Idealisté.cz). Ocenil, že proti TTIP a zvyšování vlivu a moci korporací během víkendu protestovali lidé na 734 místech mnoha států.

**O PRÁCI BY PŘI UVEDENÍ
TTIP DO PRAXE MOHLO
PŘIJÍT AŽ MILION LIDÍ**

Další jméno, které moderátor akce Nikola Čech uvedl – Viktor Svoboda – patřilo řečníkovi za Anarchistickou federaci. Ten vzpomněl úspěšný odpor proti multilaterální dohodě o investicích na přelomu tisíciletí, smlouvě ACTA před pár lety a proti zasedáním G8. Kritizoval zachraňování soukromých bank a odměňování bankéřů, zodpovědných za finanční a ekonomickou krizi, která vypukla r. 2008, z veřejných prostředků. Pra-

vil, že „kapitál se odkryl jako saň, která chce žrát, ber kde ber“, vyslovil nedůvěru politickým elitám, pro něž má být TTIP koště, které kapitálu zamete bariéry jako je třeba zbytek sociálního státu, a prohlásil stát za represivní nástroj kapitálu. Upozornil též na usměrňování kanalizace frustrací lidí od skutečných původců zla do nenávisti vůči menšinám apod. Postavil se proti militarizaci společnosti, proti vykořisťování lidí, ale i proti hájení národních zájmů, protože cílem je svobodná samosprávná společnost.

Europoslankyně KSČM Kateřina Konečná informovala, že proti doložce ISDS umožňující arbitráže soukromých firem proti státům (vyspělé státy ji zatím nemají, používá se proti zemím s nerozvinutým soudním systémem) vystoupily již tři výbory EP. Obávají se také o dosavadní bezpečnost evropských potravin, úroveň zdejšího veřejného zdravotnictví a unijní standardy potravinářské, hygienické, ekologické atd. Dodala, že je nutno rozšířit veřejnou diskusi o TTIP v ČR, zvláště pak v parlamentu.

Bývalý předseda Pirátské strany Ivan Bartoš se rovněž dotkl tématu diskuse – je třeba včas o věcech veřejně diskutovat, protestovat. Občané musejí své názory a požadavky přetvářet do referend o konkrétních problémech i do voleb svých zástupců, podtrhl.

Po projevech přítomní krátce besedovali u stánků spolupřátelů a sympatizujících organizací (AZ, Mladí zelení, Strana demokratického socialismu, platforma ČSSD Doleva, SocSol, SPaS), kdy využili přítomnosti např. Jaroslava Foldyny, Jana Kavana, Marty Semelové aj. Pak se za vydatné asistence policistů a policejní techniky, zejména sledovací, vybralo asi 300 občanů na Palachovo náměstí. Během pochodu skandovali hesla jako „Náš svět není na prodej“, „Hop, hop, hop, Tý Tý Í Pí stop“, „TTIP neprojde“, „Špína a hnus – kapitalismus“, „Lidé místo zisku“, „Lepší svět, tady a teď“, „Svět patří lidem, ne kapitálu“ atp.

Na Palachově náměstí promluvila Američanka Morgan Henlyová o protestech proti TTIP v USA. Dle ní většina z těch, jež se seznámí s dostupnými informacemi o TTIP, se staví proti ní. Obávají se kupř. dalšího rozšíření GMO potravin a zhoršení již nyní nevyhovujících pracovních podmínek. ◀
(kru)

► Na demonstraci proti TTIP 18. dubna v Praze na Smíchově šly na stánek AZ na odbyt různé knihy, přičemž publikaci Přelom od Ilony Švihlíkové mohli zájemci získat nejen se slevou, ale i s podpisem autorky

► Průvod demonstrantů po mostě Legií

STAROSTA V PRÁDELNĚ

Po předvolební debatě kandidátů do Zastupitelstva Prahy 5 připravila AZ debatu povolební. Zatímco o předvolební byl mezi kandidáty velký zájem, o představení povolební činnosti a případné první skládání účtů již takový zájem zdaleka nebyl. Několik radních a zastupitelů účast na besedě 21. dubna přislíbilo, nakonec si našel čas však pouze starosta Radek Klíma (TOP 09), který ale omluvil nepřítomnost některých kolegů kvůli zasedání dopravního výboru.

Úvodem krátce připomněl úsilí nového vedení městské části o otevřenou radnici, rozklikávací rozpočet, účast odborníků a občanů na zasedáních komisí a výborů apod. a pak se podrobněji zabýval některými problémy.

Sdělil, že z pronájmu bytů MČ získává 84 mil. Kč, což při nákladech 77 mil. Kč (a to bez nákladů na mzdy příslušných pracovníků Úřadu MČ), je málo. Proto se pracuje na koncepci, co s bytovým fondem a na změně nájmu. Chtěl by více sociálních bytů pro mladé, sociálně slabší a seniory – částečně v tom pomáhají státní příspěvky, nájmy v některých lukrativnějších částech by ale měly stoupnout. Více jasno by mohlo být v polovině roku.

Plány o tom, co s bytovým fondem, souvisejí i s analýzou majetku MČ vůbec. Dosud totiž radnice vyrovnávala rozpočtové schodky jeho prodejem, nyní ho již moc nezbylo a třeba rozhodnout, co ponechat, co prodat, co pořídit. Mezi nové objekty a zařízení se zařadí zdravotnické zařízení pro bezdomovce (a narkomany) na Strakonické, nízkoprahové středisko pro ně, ale i bydlení pro návrat do normálního života (s Armádou spásy a Nadějí). Jde v tomto i o snahu vytlačit bezdomovce, narkomany a rozsáhlou drobnou kriminalitu od Anděla a Na knížecí ap.

Více peněz mají dostat mateřské školky včetně na zvýšení počtu míst a projekt na bezpečná hřiště a školy. Počítá se s rozšířením tržiště na náplavku (Anděl již nestačí) a revitalizací Dětského ostrova.

Velkým tématem je doprava a parkování, což ale z velké části závisí na magistrátu. Klíčovou stavbou je Radlická radiála a další stavby vyvádějící dopravu mimo centrum, jedná se o parkovacích zónách a plánuje se výstavba asi 1500 až 2000 parkovacích míst (kupř. na části smíchovského nádraží, na Zlíchově, v Motole, na Barrandově a Slivenci, zčásti jako záchytná blízko metra). Prodloužení metra na sídliště Řepy by bylo vítáno, ale jde o věc hlavního města.

Složitou otázkou je rekultivace skládky v Motole, kde není jasno, co skrývá. Problémem, který byl otevřen právě během diskuse v Prádelně, jsou bývalé vojenské bunkry v Motole, též obsahující neznámo co, přičemž jsou tam uloženy i armádní bedny.

Starosta se vyslovil pro novelu zákona o hlavním městě Praze, aby se po letech zkušeností magistrátu a radnic zrevidovaly jejich pravomoci a vztahy. ◀

(kru)

► Starosta Prahy 5 Radek Klíma

ODPOR PROTI TTIP ROSTE

Přuběh boje proti smlouvě o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP) ve Velké Británii a zkušenosti z něj byly předmětem přednášky a diskuse Nicka Deardena na Novotného lávce v Praze, která proběhla v rámci Pražské školy alternativ Ekumenické akademie.

Britský host s poukazem na zamítnutnou ideu multilaterální investiční dohody z 90. let připomněl, že jde o „starý příběh v nové podobě“ a o jednu z více obdobných smluv (NAFTA – USA, Kanada a Mexiko; CETA – Kanada s EU; TTP – USA a státy Tichomoří krom Číny; TISA – o veřejných službách asi 50 států). Charakterizoval je jako ofenzivu soukromého sektoru proti demokracii a veřejnému sektoru. Právě možný útok na veřejné zdravotnictví znepokojuje britské občany, kteří jsou zklamáni výsledky neoliberalních reforem a žádají opětovně znárodnění či udržení společenské kontroly v oblasti pošt, drah, plynárenství, energetiky. Dearden za největší nebezpečí TTIP, kterou nazval „ekonomické NATO“, považuje arbitrážní doložku ISDS jako nástup korporátního práva proti demokratickým institucím, netransparentního rozhodování a ohrožení spravedlnosti. Vážná rizika vidí v kapitole TTIP o veřejných službách, která údajně má zajistit, aby se dosažená míra privatizace nesnížila a

bylo možná jen její zvýšení. Znárodnění, jakkoli odůvodněné, by tudíž bylo nemožné a nové služby by musely být ihned liberalizovány. Upozornil i na otázku autorských práv, jejichž ochrana dle amerických norem by mohla zdražit kupř. léky. Dotkl se i souvislostí s krizí na Ukrajině a energetickou bezpečností Evropy (reálných dodávek z Ruska, resp. vize dodávek břídlíčných produktů z USA). Konstatoval, že neoliberální tábor však dostává trhliny – vzepřely se jihoamerické

státy jako např. Ekvador a Bolívie, vzpírá se Argentina, Jižní Afrika či Rusko. Varoval nad dlouhodobostí TTIP, zabetonovala by stav na 15 až 20 let. Nepodléhá iluzím o vetu ze stany Syrize či Podemosu, neboť v konfrontaci s vlastními problémy mohou před EU cuknout. Velký důraz kladl na informování občanů, zvláště po internetu, na osvětu argumenty, statistikou. Dle něho by bylo třeba začít nastolovat vlastní agendu, nezůstávat jen u reakce na kroky a záměry vlád a tzv. elit. Důležité je také začít jinak vyučovat ekonomii, opustit dosavadní paradigmatu a uzavírání se jen do neoliberálních přístupů, hovořit o alternativách. Před aktivisty je nyní dotažení europetice a spolupráce na letních aktivitách v jednotlivých zemích a v Bruselu. ◀
(kru)

KALENDÁŘ

► Anarchistický knižní festival letos proběhne v sobotu 9. května od 11:00 do 20:00 v autonomním sociálním centru Klinika na pražském Žižkově. Již tradičně se na něm

představí vydavatelé a distributoři anarchistické literatury nejen z Česka a Slovenska, ale i ze zahraničí.

► 70. výročí porážky nacistického Německa. Kdy: So, 9. května, 14:00 – 16:00 Kde: Náměstí Jiřího z Lobkovic 2164/3, Praha 3. Průvod k hrobům pad-

lých rudoarmějců na Olšanském hřbitově 70. výročí porážky nacistického Německa.

► Srdečně vás zveme na 2. národní konferenci Armády spásy: „Ženy bez domova“

pod záštitou ministryně práce a sociálních věcí M. Marksové a radní Magistrátu hlavního města Prahy I. Ropkové Kdy: 19. 5. 2015 od 9.00–16.00 Kde: Velký sál Městské knihovny v Praze

PAROZ 2016 V UNIČOVĚ!

Mladí sociální demokraté šli do voleb v Uničově na kandidátní listině ČSSD s jasným cílem – prosazovat transparentní politiku a participativní rozpočet. Loni pořádali předvolební debatu, na kterou pozvali Ilonu Švihlíkovou, Zbyňka Fialu nebo Tomáše Tožičku (o besedě referoval Zpravodaj v loňském červnovém čísle). Účast lidí byla nad očekávání výborná a ohlasy pozitivní. Ve volbách získala kandidátka ČSSD téměř 18 %, což znamenalo čtyři mandáty z 21 a utvořila koalici s vítěznou ODS a tradičně populární KDU-ČSL.

Ekonomka Markéta Zahradníčková, jednička na volební kandidátce ČSSD (členka zastupitelstva a předsedkyně finančního výboru) vystoupila na konferenci „Participativní demokracie: potenciál a limity“ konané 23. dubna na FF UJEP v Ústí nad Labem s příspěvkem jednoduše a výstižně nazvaným Participativní rozpočtování v Uničově.

Město s 11,5 tisíci obyvateli ležící v Olomouckém kraji představila jako do jisté míry konzervativní, ale zároveň poměrně prosperující a příjemné místo pro život. Neprovází jej politické skandály, ani dluhy, čerpá dotace, politická situace je relativně stabilní (ODS zvítězila se 6 mandáty), spolková činnost je čilá, lidé se navzájem znají a jsou s životem ve městě spokojeni.

Jádrem sdělení příspěvku byl plán na zavedení participativního rozpočtu v příštím roce, zkráceně „PAROZ 2016“. Velmi kvitují, že je na přípravu čas a již dnes je představa poměrně jasná. Nepůjde tak o

žádnou hurá akci několika osamocených nadšenců, ani o akci iniciovanou pouze „shora“, což byl problém u MČ Praha 7. Pokud se vše podaří vyjednat, naváže vedení na úspěchy z posledního období, které se týkají transparentnosti v ekonomice města (např. rozklikávací rozpočet) nebo otevřenosti radnice (zrušení „úředních dní“, otevřeno je po-pá).

PAROZ má vyjít především ze spolupráce mezi radnicí a komunitami a spolky (např. mladí, senioři). Loni radnice jednala s aktivními mladými kluky ze SebeRevolty nebo skejtáky o hřištích. V městském parku nakonec přibyla tři nová hřiště – workout hřiště na posilování, nový skatepark a třetím novým hřištěm je DG – discgolf – levnější varianta golfu pro každého. Celkově nešlo o nijak závratné investiční částky a běžnou údržbu workoutového hřiště například vzala SebeRevolta na sebe.

Start PAROZu má být příští jaro s tím, že na podzim budou známé výsledky hlasování o projektech, které si budou komunity samy navrhovat. Pro první ročník se předpokládá omezení návrhů na městský park. Pokud se ale PAROZ osvědčí, bude rozšířen.

AZ přeje Uničovu především, aby se plány staly realitou a setkaly se s příznivou odezvou občanů. ◀

Kateřina Vojtíšková

ODKAZY

► Rozhovor s M. Zahradníčkovou: <http://cssdunicov.cz/cs/aktuality/3-rozhovor-s-marketou-zahradnickovou-na-tema-participativni-rozpocet>

► Rozklikávací rozpočet Uničov: <http://rozpocet.unicov.cz/>

► Moravský sloup a radnice v Uničově

REGULATORNÍ SPOLUPRÁCE – DALŠÍ ZLO TTIP

Největším nebezpečím dohody o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP) mezi USA a EU je dle politologa a někdejšího poradce kanadské vlády Scotta Sinclaira regulatorní spolupráce – institucionalizované informování korporací o regulačních záměrech vlád, které by soukromým subjektům umožnilo nejen připravit se na nové podmínky, ale také ovlivňovat, třeba i lobbingem aj., samu existenci, tvorbu a konečnou podobu zákonů a nařízení, které přitom ale mají být produktem demokratických struktur a vztahů ve společnosti. Politolog, který je mj. autorem podrobné analýzy podobné smlouvy CETA mezi Kanadou a EU, promluvil prostřednictvím Skype na tiskové konferenci iniciativy Špatný vTTIP vedené sdružením Iuridicum Remedium, která se konala 9. dubna v Praze.

Skype využila i jeho profesní kolegyně, Melinda St. Louis z Global Trade Watch (USA), která informovala o protestních akcích v USA, které se chystají ke mezinárodnímu dni proti TTIP v sobotu 18. dubna a které tam proběhnou asi na 50 místech.

Petra Němcová, koordinátorka české iniciativy Špatný vTTIP z organizace Iuridicum Remedium, uvedla, že cílem iniciativy je upozorňovat na různá nebezpečí a rizika smluv TTIP, CETA apod. Poukázala na nejvíce frekvencované otázky možného snížení spotřebitelských standardů, kvalitativních, hygienických a ekologických standardů potravin a dalších výrobků a služeb, nebezpečí šíření geneticky upravených plodin (GMO), snížení standardů pracovního práva a arbitrážního konání korporací vůči státům, zpochybnila i proklamace o zvýšení počtu pracovních míst a růstu HDP („0,1 % je na úrovni statistické chyby“).

Sdělila, že europetici proti TTIP již podepsalo přes 1,6 mil. občanů, kupř. v Německu jde již o stovky tisíc lidí (jednoznačný nesouhlas tam vyjadřují např. organizace malých a středních podniků). Podtrhla, že nesmí jít a nejde o odpor, nýbrž o diskusi občanské společnosti.

Kritizovala postoj české vlády, která v otázce doložky ISDS (o arbitrážích) spoléhá na to, že TTIP by nahradila současnou ještě nevýhodnější dvoustrannou smlouvu mezi USA a ČR – avšak vlastně na úkor jiných států, které takové bilaterální smlouvy vůbec nemají, tyto arbitráže odmítají a musely by se jim podřítit. Zmínila i to, že česká vláda zatím vytvořila šestistránkový připomínkový materiál k TTIP, zatímco v západní Evropě vlády sestavily i více než stostránkové kritiky. Připomněla i utajený charakter vyjednávání o TTIP či problematické možnosti kritiky CETA, která má 1600 stran odborného právního a ekonomického jazyka. Varovala před neustálým rozšiřováním a prohlubováním záměrů podobných smluv, které známe ze Severní Ameriky (NAFTA), ale i pokusů celosvětových (ACTA), kdy se formulace stávají stále vágnější, ohebnější, mění interpretace, zasahují nové sféry, dávají soukromým korporacím nová práva, veřejná správa cílí proti občanům, spotřebitelům a zaměstnancům atd.

Informovala též o akcích, které byly v ČR naplánovány při příležitosti mezinárodního dne proti TTIP: v pátek 17. dubna v Brně na křižovatce Joštova – Česká petiční stánek, v sobotu 18. dubna v Brně na Svitavském náměstí od 11. do 13. hod. „TTIP free-piknik“ s debatou o dopadech tzv. volného obchodu na zemědělství a potravinářství, v Opavě v 10 hod. petiční stánek na Dolním náměstí, v Ostravě od 15 hod. ve Staré aréně na Masarykově nám. petiční místo, panelová diskuse a divadelní představení, vše pod názvem „TTIP – dobrý tip, nebo špatný vtíp?“, v Praze od 14

hod. demonstrace na smíchovském nám. 14. října s následným pochodem na Palachovo nám. Na akce se přihlásily např. KSČM, Pirátská strana, Strana zelených, dále Alternativa zdola, Hnutí Duha, ProAlt, Socialistická solidarita, SPaS aj. Na více místech iniciativa Špatný vTTIP přichystala informační „guerillu v obchodech“ s visačkami upozorňujícími na rizika TTIP. ◀ (kru)

NEJDE JEN O ŠPATNÝ OBCHOD, JDE O SKRYTOU INTEGRACI

Smlouva Transatlantické obchodní a investiční partnerství (TTIP) není pouhou obchodní smlouvou, jak jednající strany prohlašují, nýbrž je ve své podstatě, která je ovšem zakrývána, smlouvou integrační, prohlásil na tiskové konferenci iniciativy Stop TTIP, která se uskutečnila 15. dubna v Praze, Jiří Šteg, poradce europoslance Jana Kellera. Rovněž další vystupující upozorňovali na neférovou hru vedení EU a USA s občany kvůli uvedené smlouvě a jejím negativům pro spotřebitele, zaměstnance a občany.

Adéla Zicháčková, koordinátorka Stop TTIP, připomněla nejznámější negativa TTIP: snížení ekologických, zemědělských a potravinářských standardů, ohrožení pracovních míst a práv zaměstnanců, útok na demokratický charakter států arbitrážní doložkou ISDS, která přesouvá moc od volených k nevolným institucím (viz spor Veolie v Egyptě o vodu) a utajované vyjednávání textu smlouvy. Národní koordinátor evropské občanské iniciativy pro ČR Jan Májíček sdělil, že tato petice proti TTIP se stala zatím největší evropskou občanskou iniciativou dle smlouvy z Lisabonu, byť se ji snažila Evropská komise torpédovat hned při vzniku. Uvedl, že z dvou milionů podpisů, které by chtěli organizátoři získat, je ve 27 členských státech EU sesbíráno celkem již 1,66 mil. V ČR petici podepsalo už na 12 tisíc lidí, což je 81 % národní kvóty, ovšem kupř. ve Francii bylo dosaženo 300 % a v Německu 1300 % národní kvóty, dodal. Rozebral blíže mechanismus „narovnání mezi státy a investory“, který je již nyní dobrým byznysem pro právníky a TTIP by to znásobilo. Právníci, již takto vesměs placení především soukromými firmami, by se ještě častěji dostávali do střetu zájmu, kdy by střídali role advokátů firem a role arbitrů sporů mezi korporacemi a státy a jejich příjem z arbitráží a zejména za zastupování firem by byly odvozeny od počtu a výsledku arbitráží. Za pozitivní označil růst kritiky ISDS a rozšiřování diskusí o ní. Proč si firmy neošetří své investice v jiném, rizikovějším právním prostředí stejně jako jiná podnikatelská rizika – tedy pojištěním – EK nevysvětluje. Májíček též pravil, že tvrzení EK o vytvoření nových pracovních míst jsou nedoložená, na-

opak jeden z modelů ověřených v praxi OSN, ukázal na riziko ztráty 600 000 míst. Ocenil veřejnou diskusi o TTIP v Německu, kde probíhá nejen díky občanskému sektoru, ale i v podnikatelském prostředí (malé firmy se cítí ohroženy snížením kvality a ceny dovozu) a na úrovni politických stran, což v ČR zatím moc není.

Jiří Šteg varoval před tím, že by ve výrobě potravin a ochraně životního prostředí byl opuštěn evropský princip předběžné opatrnosti a nahrazen americkým postojem, kdy jsou legislativní opatření přijímána až poté, kdy dojde k nějakému poškození majetku či zdraví. Zdůraznil rovněž, že zvýšení produktivity snižuje potřebu nových pracovních míst, ale služby uvolněné pracovníky tolik neabsorbují. Vážnou veřejnou diskusi o TTIP v ČR si vysvětluje soustředěním lidí na holé přežití, kdy se nemohou věnovat občanskému aktivismu. ◀ (kru)

► Adéla Zicháčková a Jan Májíček na tiskovce Stop TTIP 15. dubna v pražské Mlsné kavce. Adéla se usmívá, netuší, že o pár dní na to se stane spolu s desítkami dalších aktivistů objektem blízkého zájmu českých vyšetřovatelů sledujících tzv. levicové extrémisty.

Najdete na webu Alternativy Zdola:

► **Neoliberálové chtěli zprivatizovat i déšť – až naprší a uschne, řekli občané**

Privatizace vodárenské a kanalizační sítě v Bolívii na počátku století je příkladem toho, kam až vede neoliberální ekonomika a politika, a současně vítězný odpor obyvatel proti tomu dokládá, že je možné se úspěšně bránit, prohlásil 7. dubna v úvodním slovu k promítání španělsko-francouzsko-mexického filmu „También la Lluvia“ (A také déšť) v klubu Cross Zdeněk Jehlička.

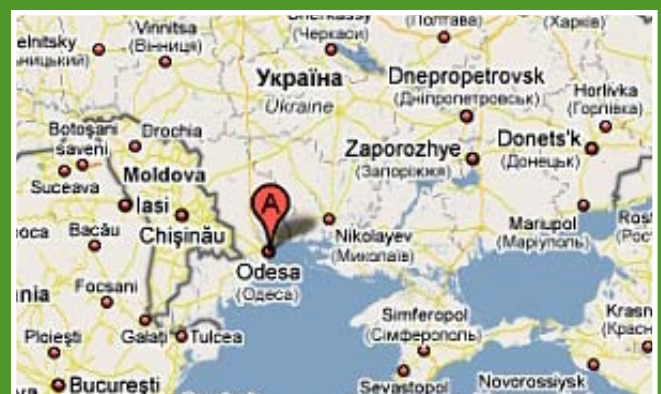

► **České stránky k problematice vody a její „privatizace“:** <http://pravdaovode.cz/>

► **Dan Veselý:** Baltimore obnažuje nehez-kou realitu dnešních USA: <http://blisty.cz/art/77276.html>

► **Sedm set utonulých duší při ztékání hradeb pevnosti Evropa:** <http://blisty.cz/art/77175.html>

► **Marek Řezanka:** Oděsa jako symbol: <http://literarky.cz/blogy/marek-zezanka/19800-odsa-jako-symbol>

► **Jiří Šteg, Adéla Zicháčková a Jan Májíček** na tiskové konferenci iniciativy Stop TTIP 15. dubna v pražské Mlsné kavce

DRUŽSTVA DOMA NEDOMA

Tradiční občasně prodejní akce v budově Svazu českých a moravských výrobních družstev v Praze se letos 15. dubna zúčastnila asi desítka družstev. Nabídky oděvy, bytový textil, ručníky, hračky, kosmetiku, nožičské výrobky, keramiku a šperky. K tradičním účastníkům patří např. KDS Sedlčany, které nabízí nože, nůžky apod., karlovarské Vřídlo se svoji kosmetikou či výrobce froté ručníků, utěrek apod. ze Žiželic nad Cidlinou Česká textilní, a. s., Frotex, dříve družstvo Frotex. Akce se opět konala ve velké zasedačce ve 3. patře, neboť prodejní prostory ve své budově na rohu Václavského náměstí a Jindřišské ulice svaz krátce po r. 1989 pronajal zahraničnímu obchodnímu řetězci Debenhams, který obchoduje s oděvy, textilem, kosmetikou.... ◀ (kru)

Marie L. Neudorflová: Čtvrté pokračování výňatků z kázání Mistra Jana Husa ze spisu Jan Hus, Česká nedělní postila. Vyložení svatých čtení nedělních. (K vydání připravil Jiří Daňhelka. Praha: Akademia 1992). Převedeno do současné češtiny.

Z Evangelia sv. Lukáše.

Kázání Jana Husa obsažené v Nedělní Postile jsou většinou kritikou soudobých poměrů, aplikací citátů z Bible na soudobé problémy. Husovi nebylo lhostejné, že většina lidí, zvláště prostého, neměla možnost k důstojnému životu, jejich duchovní a mravní stránka byla zanedbána postojem církve a kněží, kteří lidem pohrdali. Hus zastával názor, aby lidem bylo dovoleno číst Bibli a přemýšlením a volnou výměnou názorů se dobírat těch nejlepších životních přístupů, které měly vést ke spasení a životu věčnému. Tyto přístupy však znamenaly i důstojný a mravní život na zemi, čemuž však bránily vrstvy vyšší žijící v přepychu a bezohlednosti vůči slabším. Bohulibý způsob života potřeboval jak duchovní zaměření tak znalosti, v té době hlavně Bibli jako zdroj poučení a inspiraci, aby se naučili rozlišovat, co je dobro a co je zlo, co je dobrý život a co je špatný život. Vzdělání jako takové nebylo dostupné velké většině lidí.

Jan Hus si pro své kázání na třetí neděli po sv. Duchu vybral z Evangelia sv. Lukáše Kapitulu 16 Podobenství o Lazarovi a bohatci a Kapitulu 14, Podobenství o pozvání na večeři.

Tato podobenství citoval a potom vyložil ve vztahu k soudobým poměrům. Nedělní Postila s. 283-

Jan Hus: Svatý Lukáš, když kázal proti lakomství řekl: „Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům, bohu a mamonu. Co se líbí lidem, nemusí se líbit bohu, co se líbí bohu, nemusí se líbit lidem. Jméno zlých zhyne, a jména rozmařilých a nemilosrdných zaniknou.“

Ve svém výkladu poměrů, Jan Hus kritizoval, že bohatci se oblékají do velmi drahých látek, draze je dovážejí z ciziny, drahé věci pojídají, přejídají se a opíjejí. A tohoto hříchu se hodně dopouštějí kněží, kteří jsou také lakomí a berou cizí majetek. Podobně se chovají knížata, páni, měšťanky, pěstující domácí neužitečné miláčky (psy), myjí je, češou, do lázní nosí, maso jim vaří a kupují,

ale chudému najíst nedají.

Hus zdůrazňuje, že lidé přitom mají skrze desatero a proroky dost znalostí, co je správné a co špatné. Připomíná sv. Řehoře, který pravil, že bohatí a papež by měli prosit chudé, aby si od nich vzali, a ne naopak. Bohatí si už nechtějí přiznat, nebo zapomněli, že chudí budou dědici toho, co oni mají.

Další část svého kázání je reakcí na situaci vzniklou tím, že Hus byl dán r. 1412 do klatby (v tomto ohledu v té době s ním sdílelo osud mnoho osobností i měst v Evropě). Hus postavil své kázání na Evangelium sv. Lukáše, Kapitola 14, Podobenství o pozvání na večeři. Když se pozvaní vymluvili, tak hostitel dal sezvat žebráky, chromé, slepé.

Hus ztotožňuje pozvání na tuto hostinu s pozváním Krista na sdílení duchovní hostiny, na kterou má přístup každý, ale bohatí se jí vyhýbají. Ukazuje, jak církevní hierarchie upírá lidem možnost se podílet na duchovní hostině, čímž se zpronevřuje učení Ježíše. Zvláště zaútočil na kněze, arcibiskupa Zbyňka, který přikázal, že kromě far, klášterů a jejich hřbitovů, se nikde nesmí kázat slovo boží. Hus vysvětluje, že jeho zákazu neuposlechl ani po klatbě a zve lidi k duchovní večeři na Kozí Hrádek.

A pokračuje: „Ó běda pyšným, lakomým a smilným, kteří se vymlouvají. A běda tomu, který se nazývá sluhou, aby jiné zval k večeři (boží), a pak se sám s pýchou, lakomstvím a smilstvím od večeře vzdálí. Když má lidi svolávat nesvolává, ale překáží těm, kteří svolávají.“

Jan Hus zdůrazňoval, že příchod k večeři má být dobrovolný, nikdo nemá být nucen.

A nakonec připomněl ze sv. Pavla povinnost mocných vůči ostatním:

„...Král, kníže, pán jsou sluhové boží, mají panství, moc a meč na obranu dobrých a na odsouzení zlých, ať už světských nebo duchovních, a obojí mají být podřízeny vyšším“ principům, jinak slouží antikristovi.

Z těchto výkladů i jiných je patrná Husova starost jak o duševní a mravní úroveň lidí, tak sociální úroveň, vzhledem ke zneužívání své moci a majetku církví a bohatých pro své soukromé zájmy, proti potřebám a úrovni lidí. Můžeme dodat, že mocní mají vždy inklinaci svou moc zneužívat pro sebe a že největší strach mají ze vzdělané veřejnosti, schopné rozumět světu, ve kterém žijí a schopné se efektivně moci postavit. ◀

TÝDEN UDRŽITELNÉHO ROZVOJE NA ZEMI

MARIE NEUDORFLOVÁ

Tyto poznámky nechtějí zpochybňovat užitečnost a dobrou vůli těch, kteří přijali koncept „Udržitelného rozvoje Země“ jako svoji filosofii a životní poslání. Možná, že i kategorizace oblastí, kterým se věnují je v praxi, může přinést při velkém a odborném úsilí pozitivní výsledky. Zároveň ale tento přístup poskytuje korporacím, výrobcům, neoliberalům, mnoho možností, jak se vyhnout prosazovaným principům, jejichž cílem je šetřit naše prostředí, přírodu a přírodní zdroje. Podle mého názoru, je možný ještě jiný pohled na situaci, který jde více ke kořenům celé záležitosti.

Za každou činností je určitá filosofie. V současnosti je v rámci neoliberální ekonomiky velkým problémem hodně ekonomy a politiky nadužívaný termín „konkurence schopnost“, jímž se dá ospravedlnit jakékoli drancování přírody i „lidských zdrojů“, jak se dnes ošklivě nazývají pracující lidé. V současnosti není problém vyrábět, ale prodat, což vede výrobce k nezřízené nadprodukcí a konsumenty k nezřízené spotřebě, na úkor kvality, často na úkor dluhů lidí manipulovaných reklamou, která už má někdy zločinný charakter. Projděte se po ulici, kde je hodně obchodů, a uvidíte ve výkladech tolik zbytečných, nevkusných věcí. Zároveň je tento proces doprovázený nezřízeným a naprosto zbytečným plýtváním, destrukcí mnohého, co je dosud užitečné, co by mohlo sloužit. Životaschopnost určitých produktů byla v posledních desetiletích zcela zbytečně, ale záměrně snížena na třetinu. To se týká aut, praček a jiných technických vymožeností. Nehorázné náklady na zbrojní průmysl je problém sám o sobě.

Kdyby se vyrábělo skutečně kvalitně, aby věci vydržely, byla by to velká úleva pro přírodu. A také velkou pomocí pro emocionální zdraví lidí, kteří řeší svůj pocit prázdnoty zbytečným nakupováním a dokonce i přejídáním. Jejich emocionální prázdnota je záměrně udržovaná komerční, pudovou, nehodnotnou kulturou. My nepotřebujeme plné obchody šatstva, které je z 80% procent ošklivé, nepraktické, záměrně vyrobeno tak, aby bylo na jednu sezonu. Abych uvedla příklady, kterým každý porozumí. My potřebujeme kvalitní oblečení, z kvalitních látek, elegantní a hezké, které vydrží, ke kterému dokonce můžeme mít emocionální vztah a ne jen počáteční dojem, který brzy vyprchá. Totéž se týká bot, většina bot se nedá ze zdravotního hlediska vůbec nosit. Proč se musí rozdělovat obuv na běžnou a zdravotní, všechna by měla být zdravá. Přitom není vůbec těžké vyrábět boty, které jsou zdravé, slušivé i elegantní, a

ne přehnané, a ve kterých se dá bezpečně chodit. Nepotřebujeme tolik druhů bot, přehnaně drahých, které nevydrží, neboť jsou opět myšleny na jednu sezonu. My nepotřebujeme, aby se úrodná půda a zeleň měnily na silnice, my potřebujeme slušnou a efektivní veřejnou dopravu, zvláště vlaky. Kolik aut a nákladních aut tato malá země ještě unese? My nepotřebujeme dovážet tolik věcí z dalekého zahraničí, když máme podmínky pro vlastní produkci, což se týká nejen potravin. V tomto ohledu je třeba více vzdělávat veřejnost a to hlavně na úrovni každého národa, státu. A myslím, že v tomto ohledu je třeba dělat také velký nátlak na korporace, ukazovat jim a obviňovat je, že jejich přístupy ničí podmínky k obecnému dobru, k demokracii.

To, v čem žijeme je vlastně umělá ekonomika, ekonomika zneužívající lidi i systém za účelem soukromých zisků asi tak 1% lidí na zeměkouli. Ekonomika má sloužit skutečným potřebám lidí a jejich úrovni a ne fungovat na její úkor. Nadprodukcí zbytečného se dá snadno předejít zkvalitněním výroby, zkrácením pracovní doby, aby lidé měli více času na rodinu, na vzdělání, na svoji kultivaci. Není náhoda, že úroveň vzdělání, kultury i lidí rapidně klesá, zločinnost stoupá a nezaměstnanost je velká. Není ekonomické a etické, že se za práci považuje jen ta, která nese zisk. Zisk by neměl znamenat jen finanční přínos, ale i kvalitu lidí a života. Ale ta je dnes závislá do značné míry na činnostech, které jsou vlastně mimo ekonomický systém úzce zaměřené na zisk. Dosažené vědecké výsledky a technologie jiný přístup k ekonomice dávno umožňují.

V pozadí filosofie současného neoliberálního ekonomického systému je přístup, který považuje lidi jen za „zdroje“ práce a zisku. Je to koloniální přístup, který pohrdá lidmi, jejich důstojností, kulturou, historií, pozitivním potenciálem i jejich sociální úrovní. Je to přístup, který staví na expansi a ničení všeho, co není v jeho zájmu.

Zdá se, že představitelé neoliberalismu si neuvědomují, že mají s marxismem, proti kterému jsou teoreticky v opozici, společný materialistický filosofický základ, se všemi neblahými a nebezpečnými důsledky pro duchovní, mravní a sociální úroveň lidí. Ekonomický systém by měl být součástí společnosti, jejich důležitých potřeb, politického systému, demokracie. Veřejnost by měla mít více možností a prostředků kontrolovat nejen své politiky, ale i ekonomický systém, aby neškodil, ale prospíval úrovni lidí, veřejnému dobru. K tomu je ale také potřeba, aby velké státy, které se považují za vůdčí, respektovaly existenci národů a států obecně, vzdaly se umělého globalismu a nevytvářely záměrně umělé nepřátele ve jménu demokracie, kterou zcela vědomě záměňují s ekonomickým neoliberalismem sloužícím korporativním zájmům, jejich expansi a soukromým zájmům. ◀

KLINIKA DÝCHÁ, ALE STÁLE NAD NÍ VISÍ DAMOKLŮV MEČ

V autonomním sociálním centru Klinika to žije. Skoro každý den se něco děje – přednášky, a to v cyklu Lidové žižkovské univerzity (LŽU) přímo od vysokoškolských učitelů (i angličtině), promítání s diskusemi, workshopy, hlídání dětí nebo povídání u ohně a opékání. Centrum Klinika ale nemá zdaleka vyhráno. Smlouva o pronájmu je totiž sepsána tak, že pokud by stát převedl objekt na jinou organizační složku než je Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, pak by jednoróční smlouva okamžitě pozbyla platnosti. V posledních týdnech se proslýchalo, že Klinika má přejít na Generální inspekci bezpečnostních sborů, což mobilizovalo novou vlnu podpory a převod se, alespoň zatím, nekonal.

A tak jsem v dubnu mohla navštívit promítání filmu „Just Do It: A Tale of Modern Outlaws“ o britských aktivistech angažovaných v protestech týkajících se klimatické změny. Před projekcí Arnošt Novák představil historii britského environmentálního hnutí, boj proti dálnicím nebo klimatické kempy.

Režisérka Emily James strávila více jak rok v britských aktivistických skupinách dokumentováním tajných příprav taktik, přímých akcí, zabavování věcí aktivistů policií nebo zatýkání aktivistů. Po vyjasnění příčin smrti Lana Tomlinsona po zásahu policisty během protestů proti londýnskému summitu G-20 v dubnu 2009 britská policie změnila svůj přístup. Místo konfrontací se snaží zachovat klid a s protestujícími vyjednávat. I protestující volí nové metody, jsou kreativní, neschovávají se za maskami, snaží se na akcích využít místo násilí humor a ironii, přitáhnout pozornost médií ke „své věci“ a informovat veřejnost. Film je také takový, sice zábavný, ale zároveň nutí k zamyšlení.

Dokument sleduje akce jako energeticky soběstač-

né klimatické kempy (Climate Camp) zakládané v blízkosti producentů uhlíku, blokování provozu banky, protesty při konferenci OSN ke klimatickým změnám v prosinci 2009 nebo aktivity skupiny Plane Stupid proti letecké dopravě a konkrétně proti rozšiřování letiště Heathrow, které ohrožuje vedlejší vesnice. Film je sociologickou sondou do životů a praktik několika lidí, kteří tvoří komunitu lidí, kteří se rozhodli něco dělat, byť jejich činy nemají možná (zatím) dopad, jaký by si přáli. Například mladá dívka si pronajme dům vedle letiště Heathrow v obci Sipson, kterou původní obyvatelé opouští a která má padnout za oběť třetí přistávací dráze. Obnovují skleníky a s nimi i komunitní život v obci. Marina Pepper všem včetně policistů vaří čaj. Lidé při akcích často čelí hrozbě zatčení, jako když se pokusili narušit chod uhelné elektrárny nebo se vteřinovým lepidlem přilepili k sobě navzájem v sídle banky RSB, které v době krize mohutnou finanční injekcí pomohla Velká Británie. Mnohem nekompromisnější metody policie ale zažili protagonisté filmu v Kodani, kde se nepodařilo akci při summitu ani uskutečnit. Policie bedlivě sledovala veškeré přípravy, zabavila rekvizity (speciálně upravená kola) a preventivně zatkla stovky lidí.

Diskuse po filmu se logicky stočila na otázku, proč u nás nejsou podobné akce. Arnošt Novák poukazuje na to, že místní environmentální hnutí se přetavilo do organizací typu Greenpeace nebo Hnutí Duha, které se specializovaly, tvoří je odborníci a k přímým akcím přistupují jen ve výjimečných případech (např. Ptačí potok, kde ale zas selhali podle jednoho diskutujícího a zároveň účastníka akce při komunikaci s místními obyvateli). Na veřejnost se obrací zejména s prosbami o zaslání finančního příspěvku na činnost. Chybí tradice komunit, vzájemné solidarity a větší propojenost aktivistů navzájem i napojení protestů na globálnější témata (neuvíznout v NIMBY – Not in my backyard, Ne u mě na dvorku). ◀

▶ Na Klinice se rozjíždí lidová univerzita. Na jak dlouho, se zatím neví: http://www.rozhlas.cz/radiowave/spolecnost/_zprava/na-klinice-se-rozjizdi-lidova-univerzita-na-jak-dlouho-se-zatim-nevi-1479244

▶ Web filmu Just do it: <http://justdoitfilm.com/>; <http://www.csfd.cz/film/284238-just-do-it-a-tale-of-modern-day-outlaws/video/>

Katka Vojtíšková

SEMINÁŘ SPaS: GLOBÁLNÍ KAPITALISMUS V SUBSAHARSKÉ AFRICE

Další ze série seminářů Spojenectví práce a solidarity (SPaS) se konal v budově odborů na Žižkově 16. dubna 2015 na téma „Globální kapitalismus v subsaharské Africe: těžba minerálů, chudoba a etnické války“. Přednášku přenesl Dr. Marek Hrubec, ředitel Centra globálních studií AV ČR v Praze a rektor nové univerzity na hranicích Burundi, Konga a Rwandy, která je určena pro studenty z konfliktních a postkonfliktních zemí východní Afriky. Objasnil podmínky extrémní chudoby daného regionu a vysvětlil problémy spojené s těžbou minerálů západními korporacemi, které především ve východním Kongu zavádějí nelidské podmínky práce a napětí mezi místní populací, což často podněcuje etnické konflikty. Některé z myšlenek, které na semináři přednesl, přibližuje rozhovor. Dobře ukazuje, že je možné rozvíjet alternativní pojetí univerzity založené na solidaritě a jaké jsou příčiny tamních ekonomických a dalších sporů.

UNIVERZITA POMŮŽE ŘEŠIT DRASTICKOU CHUDOBU

Ukázka z rozhovoru s Markem Hrubcem. Monika Hoření

Hoření: Jaká je situace v zemi, kde univerzita pracuje? Myslím situaci bezpečnostní.

Hrubec: Situace je poměrně riziková, občas se střelí. Nedávno našli v jezeře mezi Burundi a Rwandou čtyřicet zavražděných těl. Jsou ale i horší případy, na konci prosince vtrhli ozbrojené jednotky z východního Konga do burundské provincie Cibitoke, kde máme univerzitu. V lednu probíhaly střety mezi burundskými a konžskými jednotkami, celkem 115 mrtvých a stovky raněných. Do květnových prezidentských voleb v Burundi to asi nebude lepší. Nelze si ale stěžovat, vždyť univerzitu jsme zakládali právě s tím, abychom pomáhali řešit i tyto problémy.

Hoření: Jaké jsou příčiny těchto násilných konfliktů?

Hrubec: Jednou příčinou jsou nedorozšířené etnické konflikty, z nichž některé existovaly už před kolonialismem. Západní země je pak v období kolonialismu přiživovaly či vytvářely nové. Východní Kongo je prostorem, kde se různé skupiny z několika zemí již dlouho střetávají. Mimochodem již v 60. letech v těchto místech bojoval Che Guevara. Patrně hlavní současnou příčinou problémů je to, že západní korporace ve východním Kongu těží zlato, cín či koltan, který je třeba do všech mobilních telefonů a počítačů a kterého se tam těží skoro polovina světové produkce. To narušuje život místních lidí, vytváří střety a poškozují přírodu. Kdyby tam ozbrojené konflikty ustaly a konžská vláda by nad územím získala kontrolu, firmy by neměly takové zisky, protože by musely platit regulérní daně, zdravotní zabezpečení, těžbu bez dětské práce a nelidských pracovních podmínek apod., což se jim samozřejmě nechce. Silní hráči nemají zájem o řešení konfliktů, vyhovují jim. ◀

Celý rozhovor si můžete přečíst zde:

► http://www.noveslovo.sk/c/Marek_Hrubec_Univerzita_pomuze_resit_drastickou_chudobu

NAOČKOVANÍ POSLANCI

Už jste slyšeli, co na nás, resp. hlavně na naše děti zase chystají naši vypečení zákonodárci? Tedy spíše byznysmeni v pozadí jejich prostřednictvím, že...

Pod záminkou zlepšení zdraví populace připravují zákon s nesmyslně vysokými pokutami (až v milionech korun), které budou hrozit nejen rodičům, ale i školkám (které přijmou neočkované děti) a doktorům, kteří nebudou děti očkovat. Ano, čtete dobře. Očkování proti všemu a všem totiž má být opět povinné, a to bez ohledu na nedostatky nebo dokonce záměrné vedlejší efekty vakcín.

Naštěstí existují lidé jako prof. Anna Struncová (mj. autorka vynikajícího cyklu knih „Doba jedová“), která problematiku očkování dlouhodobě bedlivě sleduje a okamžitě připravila k vydání další (tentokrát stručnou) pozoruhodnou publikaci s názvem „Očkování - otázky a odpovědi k projednávané novele zákona č. 258/2000 Sb. z pohledu biomedicíny“, kterou si můžete v tištěné podobě zakoupit za 30 Kč nebo elektronicky stáhnout zde:

http://files.svobodavockovani.cz/200000039-1ae691bdf8/2015-03-17_-_Otaazky_a_odpovjedi_k_oczkovaanii_-_e_kniha_pro_poslance_a_novinaarze.pdf

Autorka doporučuje knížku předat poslancům, doktorům a novinářům – dozví se z ní mj. že ani ministr zdravotnictví dané problematice nerozumí, že nejlepší prevencí je kojení, že očkování dětí sice zabrání projevu nemoci v dětství, ale ženy mohou dostat zarděnky v těhotenství a muži příušnice jako adolescenti, což je mnohem nebezpečnější (u gravidních i pro ještě nenarozené dítě). Je to chvílemi šokující čtení – do těl kojenců se během očkování dostávají toxické látky jako formaldehyd či glutamát; jak asi víte, očkování může způsobit i autismus a další problémy – chvílemi je to čtení ale i zábavné, někdy i nechtěné – např. při rádobě vtipné kritice „odpíračů“ z úst našich předních pediatrů připomínající výroky spolku sisyfovců.

Brožura přináší i spoustu odkazů na zdrojové materiály (studie, dokumenty, články ap.) a vybrané názory poslanců z diskuse v Parlamentu. Zároveň klade znepokojující dotazy, jako např. „Proč nejsme ochotni poučit se ze zkušeností USA, které zápasí s epidemiemi autismu, dětského diabetu, alergiemi, ale i černého kašle a spalniček, a to přesto (nebo právě proto), že jejich děti dostávají největší počet vakcín ze všech států světa?“. Závěrem vyzývá politiky, aby se nechali očkovat, pokud považují očkování za bezpečné a tím přesvědčili všechny odpůrce (ovšem ve správném poměru, tzn. v přepočtu na kg hmotnosti – např. 60 kg osoba by dostala 36 vakcín najednou...). Tak uvidíme, zda k tomu najdou odvahu :-).

Proti připravovaným nesmyslným sankcím proběhla 9.3.2015 v Praze demonstrace - videozáznam zde: <https://www.youtube.com/watch?v=9SglV0109bo> (2 hod., 25 min.)

Pokud vám není osud (nejen) dětí lhostejný, informujte se, dejte vědět i ostatním a společně podnikněme neodkladné kroky - ještě není dobojováno! ◀

Petr Drahoš

ODKAZY

- ▶ www.rizikaockovani.cz/
- ▶ <http://rozkvet.cz/>
- ▶ [www.slobodaVockovani.cz.](http://www.slobodaVockovani.cz/)

PODOBY PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTOVÁNÍ V NAŠEM OKOLÍ

Participativní rozpočtování je demokratický proces, ve kterém členové komunity přímo rozhodují o využití části veřejného rozpočtu. Původní brazilský model participativního rozpočtování pocházející z města Porto Alegre se postupně rozšířil do celého světa. Rozšiřování také způsobilo různorodost aplikovaných podob, často uzpůsobených lokálním podmínkám. Rozmanité podoby se nacházejí v českém i slovenském prostředí. Můžeme je však opravdu nazývat participativními rozpočty?

Vznik participativního rozpočtování je datován do konce 80. let do brazilského města Porto Alegre. Za dobu své existence v tomto městě, ale i v jiných brazilských městech, kam se velmi rychle rozšířil, se stal nástrojem, který úspěšně bojuje se sociální a politickou exkluzí. Stal se dokonce natolik etablovaným, že vydržel i stranické výměny politického vedení města a nyní již političtí aktéři nepochybuji nad jeho další realizací.

Brazilský model z Porto Alegre bývá odborníky označován jako ideální model, model fungující již téměř dvacet pět let, který za dobu své existence dovedl celý proces do pomyslného ideálu. Jeho rozšiřování do dalších oblastí by mělo být jednou z priorit snah o zapojení občanů do rozhodovacích procesů. Avšak jeho rozšiřování přináší také úskalí v podobě úmyslného a účelného přetváření koncepce až do podoby, která již nemá s původním modelem nic společného. Dochází tak k vyprazdňování pojmu participativního rozpočtování.

Příkladem může být participativní rozpočtování ve slovenském hlavním městě. Bratislavský model, ve kterém jsou občané přímo zapojeni nejen do rozpočtování, ale také přímo do realizace projektových aktivit, se již vzdaluje původnímu brazilskému modelu. Navíc, jak se nyní ukazuje přímo v Bratislavě, je obtížné najít osoby, organizace či uskupení občanské společnosti, jež by vybrané financované projekty byly schopny realizovat. Současný stav participativního rozpočtování v Bratislavě je velmi neuspokojivý, jak již delší dobu upozorňuje hlavní iniciátor akce organizace Utopia. Alokovaná částka je nízká, propagace ze strany města téměř nulová a proces se postupně okleštuje na pouhé anketní dotazování.

Česká praxe má s participativním rozpočtováním také podobné zkušenosti. Příkladem může být participativní rozpočtování v městské části Praha 7. Podoba tohoto modelu je totiž také unikátní. Zasílání investičních návrhů občanů na radnici, jistě nenaplnuje požadovanou informovanost občanů, jejich diskuzi a inkluzi. I přesto, že je v tomto případě proces napojen na tzv. Fóra zdravých měst, která realizují členové Národní sítě zdravých měst, nejedná se o model, který by nás posouval blíže ke spravedlivé participaci.

Uvedené příklady z našeho blízkého okolí ukazují, že ne každá akce, skrývající se za název participativního rozpočtování, jím opravdu musí být. Je tedy na Vašem posouzení, zda jsou uvedené modely opravdu participativními rozpočty v požadované kvalitě participace a deliberace nad veřejnými rozpočty, nebo zda se jedná o první „vlastovky“, které je potřeba důsledně podporovat a snažit se korigovat je správným směrem. ◀

Výňatek z příspěvku předneseného na konferenci „Participativní demokracie: potenciál a limity“, Ústí nad Labem, 23. 4. 2015.

Vendula Venclíková

(Reakce na březnové vydání Zpravodaje AZ)

K ČLÁNKU „CO TAKHLE JEŠTĚ JEDNU PETICI“ A NEJEN K NĚMU

Pozorně jsem si celý článek přečetl. Správně popisuje jak rámec a mechanismus, v němž a podle kterého se pohybuje ČT, tak i důvody, proč stále nedochází k radikální nápravě a navrácení ČT ze současné pozice hlásné trouby většině národa cizí ideologie a soustavných lží zpět na pozici státního sdělovacího prostředku. (Pořád je totiž třeba mít na zřeteli potřeby státu, resp.

jeho představitelů podat občanům v krizových situacích informace – prezident, vláda – v krizových situacích, což je v posledním období záležitost nadmíru aktuální. A nelze v tom spoléhat na televizi soukromé a riskovat zařazení takové aktuální informace do vysílání např. teprve poté, až tam skončí právě probíhající 375. díl nějaké bezduché telenovely).

Pozastavil bych se nad čistě dílčím, byť významným problémem, a to tím, že ustan. § 4 odst. 1. zákona o ČT ohledně volby členů Rady ČT Poslaneckou sněmovnou tak, „aby v ní byly zastoupeny významné regionální, politické, sociální a kulturní názorové proudy“ není v praxi naplňováno. Pokud někdo tvrdí opak, je třeba říci:

1. které jsou ty významné regionální, politické a kulturní názorové proudy a
 2. kteří z členů Rady ČT jsou jejich zástupci.
- Pokud bude odpověď k bodu 1. taková, že těmi významnými proudy je tzv. mainstream, je odpověď k bodu 2. zbytečná.

Když to celé shrnu, tak:

- a/ ČT si dělá, co chce, resp. za co jí podruhé někdo nelegálně platí (poprvé to jde z peněz daňových poplatníků). Nejenže tak neplní svoji úlohu, ČT jde v současnosti aktivně proti ní;
- b/ Rada ČT nedělá nic (a patrně to má i za úkol), pouze obhazuje neudržitelný stav ČT a svoji nečinnost v celé věci. Určitě nezastupuje

nějaké názorové proudy, ty se v určitých kruzích totiž ani netrpí;

c/ Poslanecké sněmovně tento stav a činnost ČT z převážné části jejího spektra vyhovuje. (stejně jako soustavné ostouzení hlavy státu a tedy i tohoto státu a většiny voličů při jeho přímé volbě).

d/ po občanech tohoto státu se požaduje, aby

nadále přispívali na tuto činnost, jejímž výsledkem je nejen soustavné každodenní vysílání lží, selektivní potlačování zpráv ze zahraničí i z domova, jejich překrucování apod., nýbrž i spílání a urážení převažující části občanů této země a hlavně zákazníkům této televize.

(Je to tedy podobné situaci, když si půjdete koupit do řeznictví 15 dkg

salámu na svačinu a hned na počátku budete muset dát peníze na pult, pak vám začne prodavač spílat a nakonec vám bude do papíru cpát nějakou „zelenou ojetinu“ místo salámu. No, nekupte to).

Nemám jasno jen v jedné věci, a to v tom, zda občané tohoto státu, kterým se takový postup již dávno nelíbí a protestují proti němu (mírnou formou, k defenestraci na Kavčích horách zatím nedošlo), jsou taky teroristé či ruští agenti nebo oboje.

Tak jako obvykle, „ryba smrdí od hlavy“. Klíč k řešení je tedy třeba hledat v Poslanecké sněmovně. Tedy u „zástupců“, které si tam jejich voliči zvolili. Zejména u svých „zástupců“ by se občané měli dožadovat urychleného zjednávacího nápravy. Aníž bych chtěl předbíhat věci, je zřejmé, že:

- a/ je zapotřebí tak učinit, ačkoliv
- b/ poslanci nanejvýš zásah přislíbí (a většina z nich svůj příslib následně nedodrží).

A jsme u podstaty věci. Poslance jsme sice volili my, aby hájili naše zájmy, po svém zvolení

však hájí zájmy někoho zcela jiného, a to dle pokynů příslušného stranického sekretariátu. A tomu „někomu“ to takto vyhovuje, tomu vyhovují i útoky na symboly tohoto státu i na stát samotný. (Mnozí z nás si zřejmě neuvědomují, že jeho existence není něčím trvale daným, že bychom o stát jako Češi mohli též přijít. Zatím tomu část z nás napomáhá zejména v posledním období, jak může).

Občané sice mají možnost „příště volit někoho jiného“, sekretariáty budou zachovány a tato praxe rovněž. Toto je klasická ukázka fungování „demokracie“ v současné praxi. A platí to přitom obecně, nikoliv jen v rozsahu problematiky ČT.

Můj názor je pro ten, že:

1. občané by se měli zcela určitě masově obracet na své poslance s žádostí o zjednání okamžité a radikální nápravy a hlavně zjednání elementárního pořádku v ČT. (Krom toho by nebylo od věci nechat řádně prověřit i její hospodaření);

2. Podle výsledku pak dále postupovat;

3. Nechci předem zrazovat občany od kroku

1. Ten je důležitý, nikoliv pro výsledek věci samé (ten bych určitě nepřeceňoval), nýbrž pro poznání lidí, že takto se nápravy (a nejen v tomto směru) nedoberou;

4. chtějí-li tedy občané, aby jimi zvolení zástupci opravdu hájili zájmy svých voličů, je třeba je delegovat na základě přímé volby, a tedy jako zástupců občanského sdružení, které uspělo v nejbližších parlamentních volbách.

Základní podmínkou přitom je, aby:

– tito zástupci byli v případě neplnění svých úkolů jako poslanců (např. nízká činnost či častá neúčast na zasedání parlamentu) nebo v případě, že nebudou hájit zájmy svých

voličů, odvolatelní (dle předem rozumně nastavených pravidel);

– sekretariát takového občanského hnutí se zabýval výlučně organizačními záležitostmi a nikoliv úkolováním poslanců hnutí. (na koordinaci svého postupu při projednávání zákonů či různé další problematiky v parlamentu mají poslanci každé strany a tedy i občanského hnutí svůj klub).

5. Je zřejmé, že:

– zakládat občanské hnutí jen kvůli zjednání nápravy v ČT je přemrštěné. Přesto nevěřím na jiné lepší řešení, než na postupné vrácení základních principů demokracie i do parlamentních lavic, k čemuž může napomoci právě účast občanského hnutí v parlamentu (to kupčení a politikaření, jež tam často probíhá, nemá se skutečnou demokracií mnoho společného, ačkoliv to poslanci nechápou nebo je jim to jedno). V této instituci je tedy třeba především hájit zájmy státu a jeho občanů (ty se ovšem vytrácejí);

– občanské hnutí je třeba založit na bázi programu, který by řešil v rámci možnosti a času problémy tohoto státu a jeho obyvatel a napravoval škody, jež utrpěli v průběhu posledních 25 let. Takový program by neměl obsahovat více než 10 – 12 hlavních bodů vždy popsaných v několika srozumitelných větách. A dále v části zdůvodnění s poněkud podrobnějším popisem, jak příslušného kroku chce hnutí dosáhnout (tedy i „kde na něj vezme“). Jeho součástí by mělo být i komplexní řešení směřující k provedení zásadních změn a nápravy v činnosti ČT;

– takovou možnost jsme bohužel propásli ke konci vlády P. Nečase, dnes se situace zkomplikovala. Budeme-li ale stále na něco čekat, situace se bude zhoršovat, a to nejen z hlediska žalostného až odpudivého výkonu ČT.

Ing. J. Tichý

8.4.2015

 Česká televize

Svoje připomínky, názory,
komentáře, prosím pošlete na
tuto e-mailovou adresu:

zpravodaj-az@seznam.cz

Zpravodaj AZ
(duben 2015)

**Odpovědný
redaktor**
Karel Růžička

Grafický design a sazba
Michal Černý

**Do tohoto čísla
přispěli:**

Karel Růžička, Kateřina Vojtíšková,
Marie Neudorfllová, Marek Hrubec,
Petr Drahoš, Vendula Venclíková,
J. Tichý

Zdroj fotografií
www.freeimages.com

KONTAKTY

Web: www.alternativazdola.cz
E-mail: info@alternativazdola.cz
Facebook: www.facebook.com/alternativa.zdola
YouTube: kanál AlternativaZdola
Zpravodaj: zpravodaj-az@seznam.cz